

Merheba Kurdiyat

Kurdî, ji famîleya zimanên Hînd-Awropî û ji şaxa zimanên Hînd-Îranî tê hesabandinê. Kurdî, bi zaravayên xwe yên cuda ve bûye tercumanê hestên şairan, hozanan, aşiqan û sofîyan. Zimanê Kurdî bi tîp, peyv û hevokên xwe ve bûye xizmetkarê wan. Kurdî bûye hibira qeleman, rêzên rûpelan, nalîna dilan û dengê zimanan. Kurdî di medreseyan de bûye seyda û mamoste, di mizgeftan de bûye waiz û xetîb, di serayan de bûye çîrokbêj, di şevbiwêrkan de bûye hozan û di xêl û şahiyana de bûye dengbêj. Di heman demê de Kurdî hevaltî bi neyê û bi bilûrê re kiriye, bûye nexme û awaza saz û kemeçeyê. Kurdî ji gelek zimanên cîran mîna Tirkî, Erebî û Farisî pir tişt ker kirine û gelek caran jî ker daye. Bi vî awayî Kurdî hem bandor li derdora xwe kiriye û hem jî ketiye bin bandora derdora xwe de.

Nexwe, deng û fonetîka Kurdî, tîp û hevokên Kurdî taybet in. Di heman demê de Kurdî xwediyê şî'r û şairan e, çîrok û çîrokbêjan e, sitran û stranbêjan e û xwediyê gotinên pêşiyên û lorikan e. Bo vê yekê Kurdî xwediyê alfabeyeke taybet, nivîseke cuda, gramer û rêbaza rastnivîseke taybet e.

Roj hat Kurdî cihê xwe di edebiyata nûjen de girt û bû zimanê romanê, şanoyê, rojnameyê, kovarê, çapemeniya niviskî û ya berbiçav. Welhasil, Kurdî bû zimanê her cure gotinên beşeriyetê û herweha bû zimanê her cure edebiyat, çand û dîn jî.

Îcar Kurdiyat ji bo ku bibe kursî ji lêkolîner û akademîsyenên ku dixazin; ka gelo Kurdî çî kar û xebat ji bo şaristanî û tecrubeyên beşerî kiriye derêxine holê û ji bo ku lêkolîner binêrin ka gelo çanda zimanê Kurdî çî dewlemendî daye şaristaniya mirovahiyê iha ji bo van sedeman Kurdiyatê dest bi jiyana weşanê kiriye. Di heman demê de Kurdiyat ji bo ku bibe çavkanî ji xwendevan û mereqdarên çanda ku Kurdî aniye wucûdê re û ji bo ku ji nifşên xort re bibe rêbereke ku têgihajtineke akademîk û azad û zelal nişan dide derketiye vê rêyê.

Kurdiyat di hejmara xwe ya yekem de bi pênc maqaleyên xwerû Kurdî ne ji we re dibêje merheba. Kurdiyat di hejmarên werin de di gel zimanê Kurdî bi şertê ku bi ziman, edebiyat, tarîx û çanda Kurdî ve eleqedar be gotarên bi Tirkî, Erebî û Ingilîzî jî qebûl dike.

Ji bo ku Kurdiyat dest bi jiyana weşanê bike keda gelek kesan çêbûye. Di serî de em şîkr û sipasiyên xwe ji lijneya weşanê re pêşkêş dikin û weharengê em spasîyên xwe ji herkesên ku keda wan di pêkanîna kovarê de çêbûye re; ji edîtoran re, ji endamê şêwrê re, ji nivîskaran re û ji tevhekeman re pêşkêş dikin.

Bi hêviya hevdihtineke nû di hejmarên werin de, bimînin di xêr û di xweşiyê de...

Edîtorên hejmarê

Merhaba Kurdiyat

Hint-Avrupa dil ailesinden olup Hint-İran dillerinin bir kolu sayılan Kürtçe, farklı lehçeleriyle şairlerin, ozanların, âşıkların ve gönül ehlinin duygularına tercüman olmuş harf, kelime ve cümlelerini onların hizmetine vermiştir. Kürtçe, birçok kaleme mürekkep, deftere satır, gönle seda ve dile ses olmuştur. Kürtçe medreselerde hoca ve öğretmen, camilerde vaiz ve hatip, saraylarda hikâyeci, sohbetlerde ozan ve düğünlerde türkücü olmuştur. Aynı zamanda Kürtçe neye ve kavala eşlik etmiş, saz ve kemene nağme olmuştur. Kürtçe, Arapça, Türkçe ve Farsça gibi komşu dillerden ödünç almış ve ödünç vermiş bir dil olarak hem etkilemiş hem de etkilenmiştir.

Öyleyse Kürtçenin sesi, fonetiği, harfleri, kelimeleri ve cümleleri vardır. Yine Kürtçenin şairleri ve şiirleri, hikâyecileri ve hikâyeleri, türkücüleri ve türküleri, atasözleri ve ninnileri vardır. Dolayısıyla Kürtçenin alfabesi ve yazısı, grameri ve imla kuralları vardır.

Gün geldi Kürtçe modern dönemin edebiyatında yer alarak romanların, tiyatroların, gazetelerin, dergilerin, yazılı ve görsel medyanın da dili oldu. Elhasıl, Kürtçe insan ürünü olan her türlü sözün, edebiyatın, kültürün ve inancın dili olmayı başarabildi.

İşte Kurdiyat bu dilin ortaya koyduğu ve insanoğlunun oluşturduğu medeniyetlerin zenginleşmesine katkı sağladığı kültürü incelemek, araştırmak, özelliklerini tespit etmek için ayrıca bu dilin medeniyete ve beşeri tecrübeye kazandırdıklarını ortaya koymak isteyen araştırmacı ve akademisyenlere bir kürsü olmak için yayın hayatına başladı. Aynı zamanda Kurdiyat Kürtçenin oluşturduğu kültürü merak eden okurlara kaynak ve genç nesle özgür akademik anlayışını sağlayacak bir rehber olmak için yola çıktı.

Kurdiyat ilk sayısında tümü Kürtçe olan beş makaleyle merhaba derken sonraki sayılarında Kürtçenin yanı sıra Kürt diline, edebiyatına, tarihine veya kültürüne dair olmak kaydıyla Türkçe, Arapça ve İngilizce makale de kabul edecektir.

Dergimiz Kurdiyatın yayın hayatına başlamasında emeği geçen pek çok kişi vardır. Başta yayın ekibi olmak üzere emeği geçen ve dergimize katkı sunan editörlerimize, yayın ve danışma kurulu üyelerimize, yazarlara ve bu yazıları değerlendirme nezaketinde bulunan hakemlerimize teşekkür ederiz.

Daha güzel ve daha verimli günlerde, yeni sayılarımızda buluşmak ümidiyle...

Editörler

Good day, Kurdiyat

As a language of Indian-Iranian group of Indian-Europe family, Kurdish has always been a translator of feelings of poets, singers, story tellers and sensible persons with its different dialects by serving its letters, words and statements to them. It has become the ink to many pens, lines to notebooks, voice to hearts and sound to tongues. Besides that it has been an instructor in mad-rasas, a prayer leader and preacher in mosques, a story teller in palaces, a poet in chatting times and a singer in weddings. In the same time it has accompanied with reed flute and shepherd's pipe while it has become a melody from violin and other musical instruments. As a language which has borrowed from neighbour languages such as arabic, turkish and persian, kurkish has lent them in the same time while it has influenced them and has been affected by them.

Therefore it is a certain fact that it has got a voice, a phonetic system, an alphabet, a vocabulary and a syntax. Like this it has got poets and poems, story tellers and narrators, singers and songs, proverbs, idioms and lullabies. So we can absolutely say that it has got an alphabet, literature, grammar and spelling system.

And that a day has come that we have seen that kurkish has become the language of novels, plays, newspapers, magazines and media in a modern way. As a sum, it has achieved to be a language of every human productions such as oral and verbal cultures, literature and conviction matters.

That's why Kurdiyat has released to be a medium to search and examine the cultural and literary productions which have contributed human civilization in historical process. It also aims to be an academic platform for academicians and researchers to edit and present their works and experiences in these areas. On the other hand Kurdiyat will be a reference and an academic guide for those who wonder about these matters as readers.

Through its first issue, Kurdiyat says all you good day with five kurkish articles. However let us inform that it will accept the articles in other languages like turkish, arabic and english which are related to literary and cultural works of kurkish.

There are many persons who have contributed and assisted for our journal to start to its publish life. We would like to thank sincerely the edit committee, the board of public, the article writers and referees who kindly evaluated the articles.

We hope to see in the coming better issues of this journal.

Editors